

MONTERO MARTÍNEZ, Silvia; FABER BENÍTEZ, Pamela (2008)
Terminología para traductores e intérpretes
Granada: Tragacanto, 258 p.
ISBN 978-84-93678-00-5

La matèria Terminologia ha sigut troncal en els plans d'estudis de la Llicenciatura de Traducció i Interpretació de les universitats espanyoles, i continuarà present en els nous graus de Traducció i Interpretació. En aquest manual, les professores Montero Martínez i Faber Benítez, destacades investigadores en l'àmbit de la terminologia de la Universitat de Granada, ofereixen una proposta didàctica actualitzada per a l'assignatura de Terminologia adreçada als futurs professionals de la traducció i la interpretació. L'objectiu és contribuir a una formació de qualitat dels llicenciats i graduats en Traducció i Interpretació en matèria de terminologia i, per tant, servir com a eina de treball i consulta tant per al professorat com per als estudiants.

El desenvolupament del programa que es descriu en el manual parteix de l'accepció de la paraula *terminologia* com l'estudi del vocabulari propi d'un domini d'especialitat (p. 19), ja que es considera que «[...] tanto la Lexicología como la Terminología responden a una misma necesidad: la de sistematizar una estructuración léxica que no es más que una estructuración conceptual formalizada con fines simbólicos según las convenciones lingüísticas» (p. 22).

El manual consta de vint-i-cinc unitats didàctiques agrupades en set temes, i s'hi afegeix un últim apartat titulat «Trabajo de adquisición y documentación terminográficas». Aquest annex resumeix els objectius didàctics i la metodologia proposada per a desenvolupar un treball de documentació terminogràfica. Finalment, la bibliografia conté no només les obres que s'han anat citant al llarg del manual, sinó també totes les obres que s'han anat proposant com a lectures complementàries en cadascuna de les unitats.

Per fer la seqüenciació del programa s'ha tingut en compte que el desenvolupament del procés terminològic comporta la superació d'una sèrie de fases: (i) conèixer i comprendre els fonaments de l'activitat

terminològica, que es pot desenvolupar dins de diversos corrents teòrics (unitats 1-8); (ii) familiaritzar-se amb el context en què està immersa la terminologia (unitats 9-15); (iii) conèixer les actituds i les destreses que com a traductors i intèrprets necessiten per a gestionar la terminologia (unitats 16-25), i (iv) exercitar les fases de recerca, anàlisi i representació lexicoconceptual que implica el procés de documentació i adquisició terminogràfiques (tasques 1-6).

En conseqüència, el manual ha quedat estructurat en quatre grans apartats o capítols. El primer capítol, «Introducción a la Terminología», conté únicament un tema format per les dues primeres unitats que ofereix una introducció general a la concepció de la terminologia i a les funcions i usuaris d'aquesta terminologia.

El segon capítol, «Teoría y práctica de la Terminología», abraça de la unitat 3 a la 8 i ens mostra, en primer lloc —dins del tema 2—, els enfocaments teòrics de la terminologia: els enfocaments tradicionals, particularment la teoria general de la terminologia, i les seves deficiències; la teoria comunicativa de la terminologia; la teoria sociocognitiva de la terminologia, i la teoria basada en marcs. El tema 3 mostra els enfocaments que es poden adoptar en el treball terminogràfic, es parla de les orientacions prescriptives i descriptives, de la gestió de la terminologia sistemàtica i *ad hoc* i del treball monolingüe i plurilingüe.

El tercer capítol, «Terminología aplicada a la traducción e interpretación», és el més extens, ja que conté des de la unitat 9 fins a la unitat 25, agrupades en quatre temes. Aquest capítol recull algunes nocions bàsiques com les diferències entre el discurs general i l'especialitzat (la noció de *paraula* i *terme*); els tipus i la formació d'unitats de significació especialitzada; les categories, els conceptes i les relacions conceptuals; els sistemes conceptuals i la multidimensionalitat; la variació denominativa i conceptual en el discurs especialitzat, i les definicions terminogràfiques. Així mateix,

es tracten alguns aspectes relacionats amb el procés de traducció i interpretació, com les necessitats terminològiques del traductor i intèrpret o el comportament terminogràfic en traducció i interpretació. En el següent tema es detallen aspectes relacionats amb les fonts d'adquisició i documentació terminogràfiques —les fonts tradicionals, la documentació a través d'Internet—, i també es donen pautes per a l'elaboració i consulta d'un corpus *ad hoc*. Finalment, en l'últim tema d'aquest capítol, s'aborda l'anàlisi i la representació del coneixement lèxic i conceptual, així com l'elaboració de definicions terminogràfiques, a la vegada que es donen algunes nocions essencials del gestor tradicional de bases de dades MultiTerm® i del gestor de bases de dades basat en el coneixement OntoTerm®.

Els tres primers capítols es complementen amb exercicis destinats a consolidar els coneixements apresos i amb lectures addicionals per si es desitja ampliar o aprofundir en cap aspecte tractat al llarg de la unitat. A més, el manual compta amb contínues referències creuades a continguts estudiats en altres unitats, cosa que converteix aquest llibre en una obra dinàmica, ja que no hem de seguir estrictament l'ordre encunyat, sinó que es pot avançar o retrocedir en funció de les nostres necessitats. Per exemple, si s'està tractant la teoria comunicativa de la terminologia i es parla de la multidimensionalitat, s'ofereix, seguidament al terme, una referència a la unitat en la qual es tracta. Això ajuda l'estudiant a entendre en tot moment el que està llegint.

En el quart capítol, «Trabajo de documentación y adquisición terminográficas», s'agrupen les tasques proposades per a elaborar un treball de documentació terminogràfic. El seu objectiu és avaluar els coneixements

més específics de la terminologia aplicada al procés traductor, nocions i destreses que l'estudiant ha anat adquirint en les unitats didàctiques dels apartats anteriors. Aquestes tasques inclouen la delimitació de l'encàrrec de traducció/interpretació i del subdomini d'especialitat; l'anàlisi de les dificultats del text d'origen i l'extracció dels candidats a termes; la consulta i elaboració de fonts de documentació terminogràfiques; l'estructuració del coneixement lèxic i conceptual; l'elaboració de les diferents definicions terminogràfiques, i, finalment, la presentació del treball terminogràfic en format electrònic.

Terminología para traductores e intérpretes es presenta com una obra didàctica i de consulta pionera per a l'assignatura de Terminologia adreçada a l'alumnat de Traducció i Interpretació. Fins avui no hi havia cap manual enfocat a la docència de la disciplina que reunís els principis teòrics i pràctics que els estudiants d'aquesta carrera han de conèixer; d'aquí que la terminologia resultés, per a molts d'ells, una assignatura tediosa i densa. Amb aquest manual es presenten els continguts estructurats d'una forma coherent en format de llibre de text, amb un llenguatge que, sense deixar de ser precís, resulta més comprensible i accessible per als estudiants. A més, la metodologia proposada, que emfatitza la importància dels coneixements pràctics i de l'autonomia en el procés d'aprenentatge, està en total consonància amb el nou context de l'espai europeu d'educació superior.

MIRIAM BUENDÍA CASTRO
Universitat de Granada